



ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

15^ο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ Κτηνιατρικό Συνέδριο

Υπό την αιγίδα



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

4-6 Νοεμβρίου 2022

Divani Caravel, Αθήνα

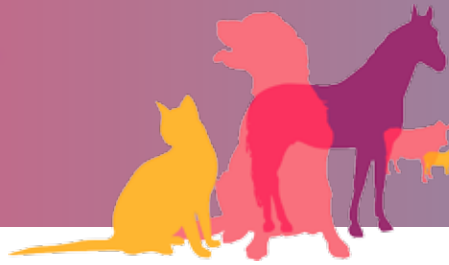
ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ





ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ /
BOOK OF ABSTRACTS

**ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ /
ORAL PRESENTATIONS**



ΕΑ 22

ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ *SALMONELLA* SPP., *LISTERIA MONOCYTOGENES* ΚΑΙ *ESBL ESCHERICHIA COLI* ΣΕ ΣΦΑΓΙΑ ΜΙΚΡΩΝ ΜΥΡΗΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΥΟ ΣΦΑΓΕΙΑ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣΕυάγγελος Οικονόμου¹, **Ανέστης Τσίτσος**², Αγγελική Αργυριάδου³, Γεώργιος Αρσένος⁴, Ιωάννης Αμβροσιάδης⁵¹ Αναπληρωτής καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη² Υποψήφιος διδάκτορας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη³ Υποψήφιος διδάκτορας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη⁴ Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη⁵ Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη

Εισαγωγή: Η μικροβιακή μόλυνση κατά τη σφαγή είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα του κρέατος και τη μετάδοση παθογόνων στα τρόφιμα και στον άνθρωπο

Σκοπός και μέθοδος: Εξέταση της μικροβιακής μόλυνσης των σφαγίων προβάτων και αιγών σε επιλεγμένα ελληνικά σφαγεία.

Υλικό και μέθοδος: Εξετάστηκαν 370 σφάγια (215 σφάγια προβάτων και 155 σφάγια αιγών) από δύο σφαγεία της Βόρειας Ελλάδας. Στα δείγματα πραγματοποιήθηκε καταμέτρηση μικροβιακών δεικτών [ολική μεσόφιλη χλωρίδα (ΟΜΧ), ολική ψυχρόφιλη χλωρίδα (ΟΨΧ) και ολικά κολοβακτηριοειδή] και ανίχνευση των *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes* και *ESBL Escherichia coli*.

Αποτελέσματα: Στα σφάγια προβάτων και αιγών αντίστοιχα, η μέση τιμή της ΟΜΧ ήταν 3,76 log₁₀ CFU/cm² και 3,92 log₁₀ CFU/cm², της ΟΨΧ ήταν 2,97 log₁₀ CFU/cm² και 3,32 log₁₀ CFU/cm², ενώ της καταμέτρησης κολοβακτηριοειδών ήταν 1,8 log₁₀ CFU/cm² και 2,15 log₁₀ CFU/cm². Οι μικροβιακές καταμετρήσεις στα σφάγια αιγών ήταν σημαντικά μεγαλύτερες σε σύγκριση με αυτές των πρόβατων. Απομονώθηκε ένα στέλεχος *Listeria monocytogenes* από ενήλικο πρόβατο που ανήκε στον ορότυπο 1/2a(3a), ενώ *ESBL Escherichia coli* απομονώθηκαν από το 25% των σφαγίων που εξετάστηκαν. Δεν απομονώθηκαν *Salmonella* spp.

Συμπεράσματα: Η υγιεινή της σφαγής αξιολογήθηκε ως ανεπαρκής, δεδομένου ότι παρατηρήθηκαν μεμονωμένες περιπτώσεις που οι μικροβιακές καταμετρήσεις υπερέβαιναν τα όρια της κοινοτικής νομοθεσίας. Επομένως, θα πρέπει να εφαρμοστούν μέτρα για βελτίωση της υγιεινής στο σφαγείο και πρόληψης μετάδοσης τροφιμογενών παθογόνων παραγόντων μέσω του κρέατος.

Η ανακοίνωση υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ [συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και εθνικούς πόρους μέσω του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ) (κωδικός έργου:Τ1ΕΔΚ-05479)]

ΡΟ 22

MICROBIAL COUNTS AND DETECTION OF *SALMONELLA* SPP., *LISTERIA MONOCYTOGENES* AND *ESBL ESCHERICHIA COLI* IN CARCASSES OF SMALL RUMINANTS IN TWO ABBATOIRS OF NORTHERN GREECE.Vangelis Economou¹, **Anestis Tsiotsos**¹, Angeliki Argyriadiou², Georgios Arsenos², Ioannis Amvrosiadis³¹Laboratory of Animal Food Products Hygiene and Veterinary Public Health, School of Veterinary Medicine, Aristotle University of Thessaloniki, Greece²Laboratory of Animal Husbandry, School of Veterinary Medicine, Aristotle University of Thessaloniki, Greece³Laboratory of Technology of Food of Animal Origin, School of Veterinary Medicine, Aristotle University of Thessaloniki, Greece

Introduction: Microbial contamination at slaughter is one of the most important factors affecting the quality of meat and the transmission of pathogens in food and humans. The aim of this study was to assess the microbial contamination of sheep and goat carcasses in selected Greek abattoirs.

Materials and Methods: A total of 370 carcasses (215 sheep carcasses and 155 goat carcasses) were examined. The samples were examined for microbial markers [total viable mesophilic count (TVMC), total viable psychrophilic count (TVPC), and total coliforms (TC)] and for the detection of *Salmonella* spp., *Listeria monocytogenes* and *ESBL Escherichia coli*.

Results: In sheep and goat carcasses, the TVMC mean values were 3.76 log₁₀ CFU/cm² and 3.92 log₁₀ CFU/cm², of TVPC mean values were 2.97 log₁₀ CFU/cm² and 3.32 log₁₀ CFU/cm², while the TC mean values were 1.8 log₁₀ CFU/cm² and 2.15 log₁₀ CFU/cm² respectively. Microbial counts in goat carcasses were significantly larger than those of sheep. One strain of *Listeria monocytogenes* [serotype 1/2a(3a)] was isolated from an adult sheep carcass. *ESBL Escherichia coli* were isolated from 25% of the carcasses examined. There were no *Salmonella* spp. isolated.

Conclusions: Slaughter hygiene was assessed as inadequate, since there were isolated cases where microbial counts exceeded the legislation limits. Measures should be implemented to improve abattoir hygiene and prevent the transmission of foodborne pathogens through meat.

Acknowledgements: Financed by EU ERDF and Greek funds through the Operational Program Competitiveness, Entrepreneurship and Innovation (RESEARCH – CREATE – INNOVATE; T1EDK-05479).